

**Recenzja książki opracowanej pod redakcją
prof. dr hab. inż. Marka Cieciury
pt. „Przewodnik do patriotycznej gry komunikacyjnej. Wybrane „Miejsca
Pamięci” Armii Krajowej w Warszawie.”**

Recenzowana książka wpisuje się w jeden z celów działania Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej, jakim jest „badanie, utrwalanie i rozpowszechnianie historii, tradycji i dziedzictwa ideowego – Etosu Armii Krajowej i Polskiego Państwa Podziemnego”

Jak można przeczytać na okładce książki, została ona opracowana pod redakcją prof. Marka Cieciury, ale należy podkreślić, że jest on autorem opisów 110 z zamieszczonych 123 „Miejsc Pamięci”, a także pomysłodawcą wykorzystania ich w „Patriotycznej grze komunikacyjnej”. Jest to już kolejna Jego pozycja upowszechniająca historię Armii Krajowej z wykorzystaniem niekonwencjonalnego podejścia oraz technologii informatycznych - kilka lat temu prof. Cieciura opracował obszerną pozycję „Historia Armii Krajowej Leksykon krzyżówkowy”.

Książka obejmuje 952 stron tekstu i podzielona jest na 5 części:

1. Spis treści str. 3 – 20.
2. Wprowadzenie str. 21 - 28.
3. Opisy Miejsc Pamięci Armii Krajowej. str.29 - 932.
4. Działalności komunikacyjna pracowników przedsiębiorstwa „Tramwaje i autobusy m. st. Warszawy” podczas II Wojny Światowej. str. 933 - 949.
5. Indeks osób.

W spisie treści wymieniono 123 „Miejsca Pamięci”, z podpunktami rozwijającymi odpowiednio każdą pozycję.

We wprowadzeniu przypisano poszczególne „Miejsca Pamięci” dzielnicy miasta w której są zlokalizowane.

Część 3. Jest główną pozycją dzieła. Według założeń głównego Autora, „Przewodnik...” ma stanowić bazę, główne źródło informacji dla uczestników „Patriotycznej Gry Komunikacyjnej”, ponieważ zamieszczono w nim 123 elementowe wykazy „Miejsc Pamięci” w postaci graficznej i tabelarycznej. Należy podkreślić, że Miejsca te znajdują się we wszystkich dzielnicach Warszawy, a 27 z nich leży po prawej stronie Wisły. Na zakończenie tej części zamieszczono wykaz kolejnych Miejsc Pamięci AK, dotąd nie uwzględnionych, znajdujących się w miejscowościach podwarszawskich, jak i dotyczących wydarzeń i żołnierzy AK - cudzoziemców i innych narodowości. Miejsca te planowane są do wprowadzenia w kolejnych edycjach gry po sporządzeniu opisów i pytań testowych oraz zarejestrowaniu współrzędnych położenia i umocowaniu tabliczek z kodami QR...

Część ta: „Opisy Miejsc Pamięci Armii Krajowej” stanowi prawie 85% objętości wydawnictwa. Zamieszczone tutaj opisy dotyczą „Miejsc Pamięci” Armii Krajowej

uwzględnionych w aktualnej edycji gry i obejmują działalność Armii Krajowej i biogramy Jej żołnierzy.

Część tą stanowią zebrane w jednym miejscu zawartości stron internetowych dotyczących poszczególnych „Miejsc Pamięci” AK. W opisach tych występuje cały szereg odsyłaczy (linków) do informacji szczegółowych, w tym do biogramów i filmów. Zapoznanie się z tym informacjami jest możliwe na stronie gry.

W opisach zamieszczono bardzo dużą liczbę najrozmaitszych zdjęć, schematów i dokumentów.

Należy podkreślić, że zebrane informacje obejmują nie tylko obszar wszystkich dzielnic Warszawy, jak też nie koncentrują się na powszechnie eksponowanym okresie Powstania Warszawskiego, ale także na wydarzeniach je poprzedzających i wydarzeniach późniejszych, również w okresie po zakończeniu II Wojny Światowej.

Istotną w tym momencie jest ocena wiarygodności prezentowanych informacji.

Nie jestem historykiem, ale ze względu na zajmowaną z wyboru, wysoką pozycję Prezesa Ś.Z.Ż.A.K. jako recenzent mam obowiązek ocenić przydatność podawanych w tej książce informacji. Ocena szczegółowa wymagała by pewnie, co najmniej kilku miesięcy nieprzerwanej pracy z wykorzystaniem bardzo rozproszonych materiałów źródłowych.

Zgodnie z publikowanym oświadczeniem Autorzy dołożyli wszelkich starań w tym zakresie i pominęli informacje kontrowersyjne czy przedstawiane w różny sposób. Ale ze względu na bardzo szeroki zakres książki oraz ograniczony czas na opracowanie książki nie są wykluczone takie czy inne nieścisłości, czy nawet błędy. Autorzy to przewidzieli i zamieścili informację o przewidywanym publikowaniu na stronie gry tak erraty, jak i uzupełnień.

W części 4. opisano działalność komunikacyjną pracowników przedsiębiorstwa „Tramwaje i autobusy m. st. Warszawy” podczas II Wojny Światowej, koncentrując się na wydarzeniach, które miały miejsce na Woli w Powstaniu Warszawskim..

W dostarczonej oddzielnie części 5. Zamieszczono indeks 2235 osob wymienionych w książce. Jest to obszerny unikalny i wartościowy wykaz żołnierzy Armii Krajowej z Warszawy i okolic, z przyporządkowaniem do wydarzeń w których brali udział.

Uważam, że opracowana książka dostarcza obszernej wiedzy o Armii Krajowej i jej żołnierzach, ale możliwe jest także zweryfikowanie stopnia jej opanowania. Patriotycznej grze komunikacyjnej poświęcona jest bowiem inna pozycja opracowana pod redakcją prof. Cieciury „Opis patriotycznej gry komunikacyjnej. Wybrane miejsca pamięci Armii Krajowej w Warszawie”. Zamieszczono w niej po 5 pytań testowych dotyczących Miejsc Pamięci AK oraz 25 pytań dotyczących działalności konspiracyjnej pracowników transportu miejskiego w Warszawie. Pytania te są dostępne w postaci elektronicznej na stronie gry, co umożliwia bieżące sprawdzenie poziomu opanowanej wiedzy.

Książka napisana została językiem możliwie prostym i oszczędnym, tak jak i inne pozycje głównego autora.

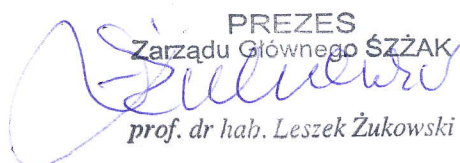
Zebrane materiały stanowią unikalny materiał edukacyjny – książka mogła by mieć tytuł „Armia Krajowa w Warszawie”, gdyby w 100% była zweryfikowana wiarygodność zgromadzonych informacji.

Podsumowując stwierdzam, że zakres i postać prezentowanych w zintegrowanej, przystępnej i atrakcyjnej postaci tak obszernych materiałów zasługuje na najwyższe uznanie.

Jestem przekonany, że podobnie jak książka opisujące grę, recenzowana książka znajdzie się na liście bestsellerów, po którą będą sięgać nie tylko nauczyciele i przewodnicy.

Sugeruję jak najszybsze wydanie książki oraz rozpowszechnienie jej w możliwie dużym zakresie, w tym spowodowanie znalezienie się jej w bibliotekach, szkołach i uczelniach, a przede wszystkim udostępnienia jej nauczycielom historii.

SWIATOWY ZWIĄZEK
ŻOŁNIERZY ARMII KRAJOWEJ
Zarząd Główny
00-108 Warszawa, ul. Zielna 39
tel. 620-12-85/87, fax 625-69-76

PREZES
Zarządu Głównego ŚZŻAK

prof. dr hab. Leszek Żukowski